

P R O M E M O R I A

Datum 2015-02-24
Författare Erik Bergendorff

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm, Sweden
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Frivillig likvidation av understödsförening

Det följande är en genomgång av förfarandet vid frivillig likvidation av understödsförening. Genomgången är inte heltäckande och bör därför läsas tillsammans med lagen (1972:262) om understödsföreningar¹ (UFL) och lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar² (1951 års EFL). Det är därtill viktigt att observera bestämmelserna i understödsföreningens stadgar.

1. Inledande av likvidationsförfarandet

Föreningsstämma kan besluta att en understödsförening ska träda i frivillig likvidation³. För beslutets giltighet krävs

- att samtliga röstberättigade förenat sig, eller
- att beslutet fattats på två på varandra följande stämmor, varav minst en ordinarie, och biträts av minst två tredjedelar av de röstande på den sist hållna stämman.

Om föreningens stadgar innehåller ytterligare villkor för beslutet gäller även det. (40 § 1 st. UFL)

2. Likvidatorer och likvidationsrevisorer

Har föreningen beslutat att träda i likvidation ska en eller flera likvidatorer väljas på föreningsstämma. Antalet kan vara bestämt i stadgarna. I stadgarna kan därutöver vara bestämt att likvidator ska tillsättas i annan ordning. Likvidatorerna ska verkställa likvidationen. (43 § UFL)

Om inte annat följer av föreningens stadgar ska en eller flera likvidationsrevisorer utses på den föreningsstämma vid vilken likvidatorer väljs. (50 § UFL och 80 § 1951 års EFL)

---

¹ Upphävd, se övergångsbestämmelser i 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043)

² UFL hänvisar specifikt till 1951 års EFL, vilken således ska tillämpas. Nu gällande EFL (1987:667) ska inte tillämpas.

³ Utöver frivillig likvidation kan en förening vara skyldig att träda i likvidation. Denna promemoria tar dock sikte på frivillig likvidation varför föreningens skyldighet att träda i likvidation fortsättningsvis lämnas därhän.

3. Likvidationstidpunkt

Likvidationstidpunkten är den dag då likvidatorerna utses, förutsatt att ett giltigt beslut om frivillig likvidation föreligger. Vid frivillig likvidation kan en senare likvidationstidpunkt, exempelvis ett årsskifte, särskilt anges i beslutet.

4. Anmälan för registrering av beslut om likvidation

Beslut om frivillig likvidation ska underställas Finansinspektionen för godkännande genom anmälan för registrering. Likvidatorerna ska utan dröjsmål skicka in en sådan anmälan till Finansinspektionen. (40 § 2 st. och 49 § UFL samt 79 § 1 st. 1951 års EFL)

Anmälan ska, utöver de allmänna uppgifter om föreningen som framgår av 14 § UFL, innehålla uppgifter om likvidatorerna och eventuella suppleanter. Av anmälan ska också framgå av vilka och hur föreningens firma ska tecknas, om denna befogenhet inte endast ska tillkomma likvidatorerna gemensamt. (79 § 1951 års EFL och 14 § UFL)

Finansinspektionen utfärdar registreringsbevis över likvidationen.

5. Styrelsens slutredovisning

När föreningen har trätt i likvidation ska styrelsen utan dröjsmål avge redovisning för sin förvaltning under den tid fram till likvidationstidpunkten för vilken redovisning inte tidigare framlagts på föreningsstämma. Redovisningen ska omfatta förvaltningsberättelse, balansräkning samt vinst- och förlusträkning. (51 § UFL och 81 § 1 st. 1951 års EFL)

5.1. Revision

Likvidatorerna ska utan dröjsmål överlämna styrelsens redovisningshandlingar till likvidationsrevisorerna. Revisorerna ska därefter, inom en månad, avge revisionsberättelse – innehållande särskilt uttalande om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna – och återlämna handlingarna. (50–51 §§ UFL samt 80 § och 81 § 2 st. 1951 års EFL)

5.2. Föreningsstämma och redogörelse till Finansinspektionen

Så snart det är möjligt ska likvidatorerna framlägga styrelsens redovisningshandlingar och revisionsberättelsen på föreningsstämma. På stämman ska behandlas frågan om beviljande av ansvarsfrihet för styrelseledamöterna för den tid som redovisningen omfattar. (51 § UFL samt 81 § 2 st. och 82 § 2 st. 1951 års EFL)

Inom två månader efter föreningsstämman ska till Finansinspektionen skickas in styrkta kopior av

- styrelsens redovisningshandlingar,
- revisionsberättelsen,
- protokoll från föreningsstämman, samt
- av styrelsen undertecknad redogörelse över föreningens verksamhet under den tid som styrelsens redovisning avser.

6. Likvidatorernas förvaltning

6.1. Kallelse på okända borgenärer

Likvidatorerna ska utan dröjsmål kalla föreningens okända borgenärer (53 § UFL och 83 § 1 st. 1951 års EFL). Ansökan om detta inges till Kronofogden på den ort där föreningens styrelse har sitt säte. Till ansökan ska bifogas av Finansinspektionen utfärdat registreringsbevis över likvidationen.

Medlemmars och andra förmånsberättigades andelar i föreningens tillgångar vid likvidationstidpunkten räknas inte till föreningens skulder. Dessa är därför inte att anse som borgenärer på grund av sina andelar i tillgångarna. Till skulderna räknas däremot fordringar på försäkringsbelopp som förfallit till betalning före likvidationstidpunkten.

6.2. Inventarium och balansräkning

Likvidatorerna ska utan dröjsmål upprätta och i föreningens inventariebok införa inventarium och balansräkning. Ett undertecknat exemplar av balansräkningen ska överlämnas till likvidationsrevisorerna. (53 § UFL och 83 § 1951 års EFL)

6.3. Avveckling av verksamheten

Likvidatorerna ska förvalta föreningens angelägenheter under likvidationen. Så snart möjligt ska föreningens egendom, i den mån det är nödvändigt, säljas och föreningens skulder betalas. Likvidatorerna får dock inte, utan särskilt bemyndigande av föreningsstämman, avyttra föreningens fasta egendom på annat sätt än genom försäljning på offentlig auktion. (53 § UFL och 84 § 1951 års EFL)

6.4. Medlemskap, avgifter och försäkringsförmåner

Under likvidationen får inga nya medlemmar antas i föreningen eller förskott på framtida förmåner lämnas. En medlems rätt att vid avgång ur föreningen få ut sin andel i dess tillgångar gäller bara om medlemmen avgått innan likvidationstidpunkten. (54 § 1 st. UFL)

Under likvidationen får inte heller avgifter utkrävas eller försäkringsförmåner, som förfallit till betalning efter likvidationstidpunkten, utges. Pensionsbelopp som förfaller till betalning efter likvidationstidpunkten får dock utbetalas, om pensionsfallet inträffat dessförinnan. (54 § 2 st. UFL)

Finansinspektionen kan medge att föreningens verksamhet får fortsätta under likvidationen, om det kan antas främja en ändamålsenlig avveckling av verksamheten. (54 § 4 st. UFL)

6.5. Årlig redovisning

Likvidatorerna ska för varje räkenskapsår avge redovisning för förvaltningen av föreningens angelägenheter genom att avlämna förvaltningsberättelse och balansräkning avseende föreningens ställning vid räkenskapsårets slut, samt likvidationsräkning avseende inkomster och utgifter under året.

I förvaltningsberättelsen ska likvidationens gång redovisas. Om likvidationen inte har avslutats inom två år ska redovisningen innehålla en beskrivning av anledningen till detta. (53 § UFL och 86 § 1951 års EFL)

6.5.1. Revision

Likvidatorerna ska inom två månader efter räkenskapsårets slut överlämna redovisningshandlingarna till likvidationsrevisorerna. (53 § UFL och 86 § 3 st. 1951 års EFL)

Inom en månad efter att handlingarna överlämnats ska likvidationsrevisorerna till likvidatorerna överlämna revisionsberättelse och återlämna redovisningshandlingarna. (53 § UFL och 87 § 1 st. 1951 års EFL)

6.5.2. Föreningsstämma och redovisning till Finansinspektionen

När likvidationsrevisorerna överlämnat revisionsberättelsen ska likvidatorerna utan dröjsmål kalla till föreningsstämma för granskning av redovisningen. (53 § UFL och 87 § 2 st. 1951 års EFL)

Inom en månad efter föreningsstämman ska likvidatorerna till Finansinspektionen inge styrkta kopior av de framlagda redovisningshandlingarna, revisionsberättelsen och det vid stämman förda protokollet.

7. Överlåtelse av förenings verksamhet

Om förslag till överlåtelse av föreningens rörelse till en annan understödsförening eller till ett försäkringsföretag kan åstadkommas, ska likvidatorerna kalla till föreningsstämma. På stämman ska förslaget behandlas och likvidatorerna ska lägga fram anbud som lämnats.

Ett beslut om överlåtelse är giltigt

- om samtliga röstberättigade har förenat sig, eller
- om beslutet har fattats på två på varandra följande stämmor och det har biträtts av minst två tredjedelar av de röstande på den sist hållna stämman.

Om det i föreningens stadgar är bestämt ytterligare villkor för beslutet gäller även det. (56 § UFL)

Överlåtelse får dock inte ske förrän den i kallelsen på okända borgenärer utsatta inställedagen är förbi och alla kända skulder⁴ har betalats. (55 § UFL)

7.1. Anmälan för godkännande av förenings beslut om överlåtelse

Beslut om överlåtelse ska av likvidatorerna utan dröjsmål anmälas till Finansinspektionen för godkännande. Inspektionen ska vid prövningen av beslutet se till att inte vissa medlemmar eller andra förmånsberättigade otillbörligt gynnas genom beslutet, på övriga medlemmars eller förmånsberättigades bekostnad. Om inspektionen godkänner överlåtelsebeslutet, ska beslut om detta registreras utan dröjsmål. (56 § 3-4 st. UFL)

8. Fördelning av tillgångar

När den i kallelsen på okända borgenärer utsatta inställedagen är förbi och alla kända skulder har blivit betalda ska likvidatorerna, om inte föreningens verksamhet överläts, fördela föreningens behållna tillgångar i enlighet med stadgarna. (55 § och 56 § 6 st. UFL)

En medlem eller annan förmånsberättigad som är missnöjd med fördelningen av föreningens tillgångar ska väcka talan mot föreningen inom tre månader efter att likvidatorerna har lagt fram sin slutredovisning på föreningsstämma (se 9.2 och 10 nedan). (57 § 2 st. UFL)

---

⁴ Till sådana skulder räknas försäkringsförmån som förfallit till betalning innan likvidationsbeslutet fattades, samt sådan obetald andel i föreningens tillgångar som enligt stadgarna tillkommer en medlem som avgått före likvidationsbeslutet. Om en skuld är tvistig eller inte har förfallit och kan betalning därför eller av annan anledning inte ske, ska medel för betalningen hållas inne. (55 § UFL)

Om en medlem eller annan förmånsberättigad inte inom fem år efter att likvidatorerna har lagt fram sin slutredovisning på föreningsstämma har anmält sig för att lyfta vad han fått vid fördelningen av föreningens tillgångar, har han förlorat sin rätt. (57 § 3 st. UFL)

9. Likvidatorernas slutredovisning

När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag ska de så snart möjligt avge slutredovisning för sin förvaltning genom att avge förvaltningsberättelse avseende likvidationens gång från början till slut. Om fördelning av föreningens tillgångar har förekommit ska berättelsen innehålla redogörelse om det. Till berättelsen ska bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. (53 § UFL och 89 § 1 st. 1951 års EFL)

9.1. Revision

Likvidatorernas förvaltningsberättelse ska överlämnas till likvidationsrevisorerna. Dessa ska därefter inom en månad till likvidatorerna överlämna revisionsberättelse över förvaltningen under likvidationen och återlämna handlingarna. (53 § UFL och 89 § 1 st. 1951 års EFL)

9.2. Föreningsstämma

När likvidationsrevisorerna överlämnat revisionsberättelsen ska likvidatorerna utan dröjsmål kalla till föreningsstämma för granskning av slutredovisningen. (53 § UFL och 89 § 2 st. 1951 års EFL)

10. Föreningens upplösning

När likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag och på föreningsstämman framlagt slutredovisning för sin förvaltning, anses föreningen upplöst. (53 § UFL och 90 § 1 st. 1951 års EFL)

10.1. Anmälan för registrering av föreningens upplösning

Likvidatorerna ska utan dröjsmål anmäla föreningens upplösning till Finansinspektionen för registrering. Anmälan ska vara undertecknad av samtliga likvidatorer. Till anmälan ska fogas kopia av protokollet från slutstämman, de på slutstämman framlagda handlingarna (förvaltningsberättelse, redovisningshandlingar och revisionsberättelse) samt bevis om dagen för utfärdande av kallelse på okända borgenärer. (53 § UFL och 90 § 1951 års EFL)

11. Fortsatt likvidationsförfarande

Om föreningen, efter att den anses vara upplöst, får kännedom om en tidigare okänd tillgång, om någon väcker talan mot föreningen eller om det på annat sätt uppkommer ett behov av likvidationsåtgärd, ska likvidationen fortsättas.

Likvidatorerna ska i en sådan situation kalla till föreningsstämma och utan dröjsmål anmäla den fortsatta likvidationen till Finansinspektionen för registrering. (59 § UFL och 92 § 1, 3 och 4 st. 1951 års EFL)